औतोऽम्शसोः। (९३/२८७)

ओतः अमि शसि च परतः पूर्वपरयोः आकारः [1]आदेशो भवति। गां पश्य। गाः पश्य। द्यां पश्य। द्याः पश्य। द्योशब्दोऽपि ओकारान्त एव विद्यते, ततोऽपि परं सर्वनामस्थानं णित् इष्यते, तेन नाप्राप्तायां वृद्धौ अयमाकारो विधीयमानस्तां बाधते। अम् इति द्वितीयैकवचनं गृह्यते, शसा साहचर्यात्, सुपि इति चाधिकारात्। तेन अचिनवम्, असुनवम् इत्यत्र [2]न भवति॥

एङि पररूपम्। (९४/७८)

आत् इत्येव, उपसर्गाद् [3]धातौ इति च[4]। अवर्णान्तात् उपसर्गात् एङादौ धातौ पूर्वपरयोः[5] पररूपम् एकादेशो भवति। 'वृद्धिरेचि' (६.१.८८/७२) इत्यस्यापवादः। उपेलयति। प्रेलयति। उपोषति। प्रोषति। [6]केचित् 'वा सुप्यापिशलेः' (६.१.९२/७७) इत्यनुवर्तयन्ति, तच्च वाक्यभेदेन सुब्धातौ विकल्पं करोति। उपेडकीयति, उपैडकीयति। उपोदनीयति, उपौदनीयति।

[६८४] शकन्ध्वादिषु पररूपं [7]वाच्यम्। (म.भा. ३.७५)

शक अन्धुः शकन्धुः। कुल अटा कुलटा।

[६८५] सीमन्तः केशेषु। (म. भा. ३.७५)

सीम्नोऽन्तः सीमन्तः। अन्यत्र सीमान्तः।

[६८६] एवे चानियोगे पररूपं वक्तव्यम्। (म.भा. ३.७५)

इह एव इहेव। अद्य एव अद्येव। अनियोगे इति किम्? इहैव भव, मा अन्यत्र गाः (म.भा. ३.७५)।

[६८७] ओत्वोष्ठयोः समासे वा पररूपं वक्तव्यम्। (म.भा. ३.७६)

स्थूल ओतुः स्थूलौतुः, स्थूलोतुः। बिम्बौष्ठी, बिम्बोष्ठी। समासे इति किम्? तिष्ठ देवदत्तौष्ठं पश्य।

[६८८] एमन्नादिषु छन्दसि पररूपं वक्तव्यम्। (म.भा. ३.७६)

अपां त्वा एमन् 'अपां त्वेमन्' (मै. सं. २.७.१८.१)। अपां त्वा ओद्मन् 'अपां त्वोद्मन्' (मै. सं. २.७.१८.१)॥

---

1. एकादेशः ब. क. ड. फ. 2. न नास्ति ग. 3. धातोः ग.क. 4. वर्तते इत्यधिकम् फ. 5. स्थाने इत्यधिकम् क. 6. अपरे क.फ.ह. 7. वक्तव्यम् ग.